

Palaako?

Turvallisuus on yksi voimakkaimmin yhteiskuntaamme leimaavista teemoista. Ponnistelemme kohti parempaa työturvallisuuksi, kohti turvallisempia ajoneuvoja ja liikenneympäristöjä, kohti turvallisempia kemikaaleja jne. Autot ovat esimerkki siitä, miten paljon turvallisuuteen panostetaan. Autojen halutaan olevan aktiivisesti turvallisia. Siis niin johdonmukaisia hallita, että onnettomuuksia sattuu mahdollisimman harvoin. Autojen passiivisella turvallisuudella taas pyritään huolehtimaan siitä, että onnettomuuden sattuessa auto suojaa matkustajia tehokkaasti. Edellisten lisäksi autoja kehitetään myös niin, että niiden törmäys ja lankulkijoihin olisi mahdollisimman hellävarainen, jos se ylipäättään on mahdollista.

Suurin osa nykyajan ihmisten aktiviteeteista liittyy rakennuksiin, siis asumiseen, työntekoon ja vapaa-ajan viettämiseen sisätiloissa. Loogista on, että rakennustenkin tulisi olla mahdollisimman turvallisia käyttäjilleen.

Rakennusten paloturvallisuutta koskevia määräyksiä ja ohjeita on kuitenkin vastikään muutettu toiseen suuntaan. Poliittiset päättäjämme ovat sitä mieltä, että palavien rakennusmateriaalien käytön laajentaminen kerrostalorakentamisessa on yhteiskunnan edun mukaista. Toinen puoli tätä mitalia on se, että rakennusten paloturvallisuus näyttää valitettavasti heikkenevän. Paloturvallisuutta nakeretaan monella tavalla. Palokuorman määrän laskennassa ollaan poikkeamassa eurooppalaisista periaatteista, rakenteiden palosuojauksessa tultaneen sallimaan ns. EI-luokiteltujen rakenteiden käyttö, vaikka EI-luokitus ei ole tarkoitettu tähän tarkoitukseen vaan rakenteiden osastointiin, jossa rakenteen takana on jäädyttävä huonetila, erilaisia palosuojaustapoja sallittaneen käytettävän ilman, että niiltä edellytetään asianmukaisia tuotehyväksyntöjä, vain muuta-

mia esimerkkejä mainitakseni.

Vanha sanonta muistuttaa, että tulella ei ole syytä leikkiä. On syytä pitää mielessä, että tulipalo on luultavasti yksi merkittävimmistä rakennuskantaamme liittyvistä turvallisuusuhkista. Suomessa palaa nimittäin kansainvälisesti mitaten usein. Rakennuspaloja joko syttyy tai sytytetään vuosittain yli 6000 kpl, joista lähes puolet kerrostaloissa. Päivittäin sytytetään tahallaan keskimäärin noin 5 ...10 paloa. Rakennuspaloissa kuolee vuosittain noin 100 henkeä ja niissä vammautuu selvästi yli 500 henkeä. Rakennuspalo aiheuttavat vuosittain noin 150...200 miljoonaa euron omaisuusvahingot, mikä on jo kansantaloudenkin kannalta huomattava summa.

Käsityksemme suomalaisen kerrostalokannan hyvästä paloturvallisuudesta perustuu siihen, että kerrostalot on tehty pääosin palamattomista rakennustarvikkeista jo lähes sadan vuoden ajan. Tämän johdosta sekä asukkaat että pelastustyöntekijät voivat luottaa siihen, että huoneistopalot eivät kehity suurionnettomuuksiksi. Pidämme itses-tään selvyytenä, että tavanomainen kerrostalon huoneistopalo ei leviä ympäröiviin huoneistoihin eikä missään tapauksessa aiheuta rakenteiden sortumista. Vaaravyöhykkeessä olevat huoneistot voidaan tyhjentää asukkaista hallitusti ilman henkilövahinkoja. Myös sammutus- ja pelastustyötä tekevät osaavat ennakoida palon kehittymisen ja voivat työskennellä ilman ennakoimatonta hengen- tai terveyden vaaraa.

Kun rakennuksen runko on tehty palamattomasta materiaalista, huoneistossa oleva palokuorma voi palaa loppuun, ja sen jälkeen palo sammuu. Jos rakennuksen runko on palavaa materiaalia, myös se alkaa lopulta osallistua paloon, ja seuraukset ovat sen mukaiset.

Julkisuudessa on esitetty, että Turun palo voitaisiin jo unohtaa. Niin voidaan tehdä, jos talot rakennetaan jatkossakin pääosin palamattomista materiaaleista. Muussa tapauksessa katastrofi tulee pitää visusti mielessä. Ainakaan minun tiedossani ei ole, että keskeisten rakennusmateriaalin palokäyttäytymisessä olisi tapahtunut muutoksia viime vuosisatoina.

*Jussi Mattila
Toimitusjohtaja
Suomen Betoniyhdistys ry
jussi.mattila@betoniyhdistys.fi*